

FAZEKAS BALOGH István
A *Prepart* kvintennálé
tizenöt éve

A sárospataki Preparandia 150. születésnapján visszatért alma materük városába 29 „rajz szakos prepás”, képzőművészeti termésük bemutatására. A különleges rendezvénynek 2007. szeptember 8-án A Művelődés Háza adott helyszínt. Ezzel elindult a *Prepart* tárlatok sora.

A *prepart* szóötvetben a latin preparandus, azaz tanítóképzős növendék rövidítése húzódik meg, átfedésben a közismert jelentésű arttal. Beszédes logóvá formált változata nem szorul magyarázatra:

Prepart

A jelentős évforduló előtt tisztelgett a *Prepart '07* címzésű kiállítás, amelyen a megelőző évtizedekben végzett olyan tanítók alkotásai kerültek kiállító terembe, akik valamilyen formában – rajz szakkollégium, vizuális nevelés szakkollégium, vizuális nevelés választott műveltségi terület (VMT) – a rajz tantárgy tanítására speciális képesítést szereztek a Comenius Tanítóképző Főiskolán. Az esemény hagyományalapozás reményében vett lendületet. A szándék az volt, hogy egykori „rajz szakosaink” ötévente visszatérjenek Sárospatakra baráti találkozás és közös tárlat erejéig; ápolva és erősítve az elinduló szokásfolyamot, amely fenntartja a kötődést, serkenti az alkotómunkát, az utódok felé pedig gyümölcsöző példatétel. Nos, túl a negyedik *Prepart* tárlaton, nyugtázhatjuk az eredményes fejleményt.

A jubileumon túl fokozta a főhajtást, hogy alig több mint harminc éve vált főiskolává az intézmény, és kezdődött el némely tantárgyból – köztük rajzból – az emelt szintű képzés.

A pataki tanítóképző változatos élete során jelentős mérföldkőhöz érkezett 1976-ban, amikor felsőfokú tanítóképző intézetből Comenius Tanítóképző Főiskolává válva folytatta tevékenységét. Ekkor vezették be az általános tantárgyakon túl a választható, de kötelező szakkollégiumokat. Rajzra vonatkoztatva ez emelt órászámot és speciálisabb felkészítést jelentett. Célja az volt, hogy lehetőség szerint a rajzos tanító végezhesse az osztálytanító helyett a „szaktantárgy” oktatását az alsó tagozaton. Később, amikor 1995-ben új rendszerűvé és négy évfolyamossá változott a

tanítóképzés, választott műveltségi terület lett a korábbi szakkollégium elnevezése; a mi esetünkben vizuális nevelés. A törekvés arra irányult, hogy a „szaktárgy” tanítására már a felső tagozat V. és VI. osztályában is alkalmasak legyenek a vizuális nevelés VMT-n képzett, leendő tanítók. A korabeli tantárgyi háló széleskörűsége és a területet gondozó Művészeti Nevelési Tanszék népes, sokoldalú tanári állománya biztosíték volt erre.

Az első rajz szakkollégiumon képzett csapat 1979-ben diplomázott a tanítóképzőben; 19-en nappali és ugyanennyien levelező tagozaton. 2014-ig bezárólag körülbelül 320 rajzos végzett. Kevés a rálátásunk arra, hogyan alakult a pályájuk, hányan maradtak katedra közelben. Arról viszont van tudomásunk, ha nem is számszerű, hogy többen képezték magukat tovább tanárképzők rajz szakán, illetve művészeti egyetemeken. Az sem ismeretlen, hogy kik nem hagyták porosodni palettájukat, és közülük kik mutatkoztak meg alkotásaikkal a *Prepart* tárlatokon. Ez utóbbi az összes rajzos 12%-a; név szerint az alábbi táblázatban tanulmányozható (dől betűvel azok, akik mind a négy alkalommal kiállítottak):

A PREPART KIÁLLÍTÓI						
	Név	Diploma éve	A kiállítás éve			
			2007	2012	2017	2022
1	Balla Angéla	1996	x	-	-	x
2	<i>Balláné Veres Aranka</i>	1984	x	x	x	x
3	Balla Aranka	1995	x	-	x	x
4	<i>Balogh Ildikó</i>	1999	x	x	x	x
5	Bányai Melinda	1999	x	-	-	x
6	Bemné Anna	1980	x	x	-	x
7	<i>Bércesi-Dienes Erika</i>	1987	x	x	x	x
8	Boda Tamás	1999	x	-	-	-
9	Csádó Viktória	1999	-	x	x	-
10	Csapkó Gabriella	1986	-	-	-	x
11	Csetneki József	1988	x	x	-	x
12	Dienes Csilla	1996	x	-	x	x
13	Domahidi Klára	1992	x	-	x	-
14	Fürjesiné Ferencsik Ibolya	1999	x	x	x	-
15	Gaál Zsolt Szabolcs	1996	-	x	-	x
16	Gombos Béla	1982	-	x	-	-
17	<i>Jaskó Beatrix</i>	1996	x	x	x	x
18	Kiss Andrásné Szegedi Etelka	1981	-	x	-	x
19	<i>Kiss-Palencsár Ildikó</i>	1993	x	x	x	x
20	Kóhalmi Ildikó	1988	x	x	-	-

21	Kovács Ágnes	1993	x	-	-	-
22	Leitnerné Csete Andrea	1994	-	x	-	-
23	Ludván Balázs	1995	x	-	x	-
24	Maros Éva	1982	x	x	-	-
25	Murányi Éva	1984	x	-	-	-
26	Nagyné Szentpéteri Angéla	1995	x	-	x	x
27	Nagy Noémi	1999	x	x	-	-
28	<i>Négyesi József</i>	1986	x	x	x	x
29	<i>Palkó Ágnes</i>	1996	x	x	x	x
30	Puzsér Sándor	2000	x	x	-	-
31	Szabóné Skarupa Krisztina	1991	-	-	x	x
32	Szegedi Szilvia	1983	x	-	-	-
33	Szerencsi Katalin	1996	x	-	-	-
35	Szurmin Gertrúd	1996	x	-	-	-
35	Taskó Szilvia	1990	-	x	-	-
36	Tornallyay Jánosné Kormos Éva	1981	x	x	x	-
37	<i>Tóthné Lukács Adrienn</i>	1993	x	x	x	x
38	Tóth Gabriella		-	-	x	x
	Összesen:		29 fő	22 fő	18 fő	20 fő

¹ A rajz szakkollégium indulása (1976) előtt végzett.

A kiállításoknak szokás szerint alkalmi dalárda adta meg az alaphangot: a Kelemen Judit által szervezett és vezényelt Prepartitúra Kórus, nem egyszer hangszeres kísérettel. A változó felállású együttes tagjai főként egykori diákok, de oktatók is voltak. Az érzelmeket hangoló, ékes pataki dalok éneklésébe az összegyűlt közönség is szívesen bekapcsolódott, közös énekléssel fokozva a kedélyállapotot.

A rideg formalitást kerülendő, a tárlatmegnyitó szertartások inkább az ünnepélyesség és a közvetlenség egyensúlyát, barátságos, bensőséges légkört igyekeztek elérni. Jellemzője volt, hogy egy-egy tanszéki rajztanár és hajdani „rajzos hallgató” vállalt szerepet gondolatai megosztására a múlt idők, illetve a jelen kiállítási élmény kapcsán.

Prepart '07

Első alkalommal Kelemen Judit főiskolai docens, a Művészeti-Nevelési Tanszék vezetője tartott rövid köszöntőt, majd Baloghné Molnár Irén főiskolai docens, Sárospatak festője, valamint a kiállító öregdiákokat képviselő Csetneki József méltatta az eseményt, Fazekas Balogh István főiskolai docens, kurátor moderálása mellett.

Molnár Irén felidézett a legendás 68-as teremben közösen átélt néhány pillanatot. Megemlékezett a különös hangulatú helyről, ahol sok száz alkotás született meg, ahol mindenki átélhette a teremtés ilyen-olyan fázisait. A meghatódást az üres vásznon/papíron elképzelt lehetőségektől, az azon megjelenő első kézmozdulat nyomaitól, amit száz és ezer további követhet. Az uralkodást az anyagon, a megformáláson. A megkönnyebbülést, az örömet, vagy az elkeseredést az eredmény láttán. Ezek a szakma velejárói... De bárhogyan is történt, ami ott született, azok a vonalak, foltok, színek stb. egyes-egyedül csak annak az egy embernek a jellemzői, csak róla szólnak, ha akarja, ha nem. Kizárólag az ő véleménye az általa átélt világról. Majd azzal folytatta, hogy akadnak művek, melyek további sorsa pusztán a mappa, de a jónak vélt alkotások falakra, kiállítóhelyekre vágnak, találkozni az érdeklődőkkel. Az alkotó csak így tudja magát, s képekbe fogalmazott gondolatait megmutatni. A nézők szeméből kiolvasható a vágyott siker.

Mind a kiállítók, mind pedig a kiállított műtárgyak számát illetően ekkor volt a legnépesebb jelenlét, ugyanis 29 főtől 100 munka került a paravánokra, tárlókba. A legrégebben, 1980-ban diplomázott alkotó Bemné Anna, aki korzikai élményeit dolgozta fel vegyes technikával, és egyike volt a szponzoroknak is. Minden segítség kapóra jött akkor, hiszen a bázisintézmény szűkmarkúan állt a sokak önzetlen munkájából épült rendezvényhez, ami méltatlanul szerényebb kivitelezésű lett volna, ha utolsó pillanatban az egyik vezető nem veti be rendelkezési összegét. Egyebek mellett ebből készülhetett el az ötven darab elegáns cd-katalógus. Megemlíthető gyakori szereplésével a Balla család, amelyből az anya, az 1984-ben diplomázott Balláné Veres Aranka négy érzékeny tájképével szerepelt, valamint lányai, Balla Aranka és Balla Angéla, akik virágcsendélet témájú, dekoratívan stilizált olajképekkel, illetve élénk színezésű temperafestményekkel mutatkoztak be. Kovács Ágnes és Kiss-Palencsár Ildikó rozsnyói és kassai származású tanítványok is visszatértek. A megszokottól kissé eltérő, elbeszélő jellegű alkotásaikkal igazolták, hogy nem hiába képezték magukat látáskultúrában, művészeti technikákban Patakon. A tetszetős kiállítás összességében eklektikus képet mutatott, hiszen minden egyes alkotó sajátos egyéniség, ami megnyilvánul műveik arculatán. A tematikai és a technikai sokszínűség is ezt erősítette. Az olajfestménytől az akvarellig, a mézeskalácstól az üvegfestményig, az textilbatiktól a keresztszemes hímezésig, az arcfestéstől a digitális fotóig, mindenféle ábrázolási eljárás felsorakozott.

A rendszeresen alkotókon túl a rendezvény lehetőséget nyújtott azoknak is, akik a kenyérkeresés mellett inkább csak önmaguk szórakoztatására rajzoltak, festettek, fotóztak, hogy gondolataikkal kinyíljanak a világ előtt. A kiállítók azzal, hogy alkotásaikat közreadva vállalkoztak a részvételre, jelentékeny szerepet játszottak nem csak a tárlat sikerében, hanem egy hagyomány teremtésében is.

A nagy nap kegyeleti eseménnyel indult. A megnyitót megelőzően az öregdiákok két kisebb csoportja látogatást tett a temetőben, ahol a tanítóképző néhai rajztanáraira és azok munkásságára emlékezve koszorúkat, virágcsokrokat helyeztek el a sírhelyeken.

Október 18-án a kiállítás látványos keretek között zárult be, a Magyar Festészet Napjához csatlakozva. A galéria népes közönsége még egyszer élvezhette a tárlat nyújtotta vizuális élményt, majd tanúja lehetett az akciófestésnek, amit Molnár Irén, feLugossy László, Csetneki József, valamint Fazekas Balogh István művelt, nagyméretű vászonra. Az absztrakt akrilfestményt a város ajándékba kapta, és azt az akkori városházán kifüggesztette.

Örvendetesként említendő, hogy már az első alkalommal tizenegy kiállító élt alkotásának felajánlásával az akkori nevén Miskolci Egyetem Comenius Tanítóképző Főiskolai Kar Művészeti Nevelési Tanszék kebelében létrejövő Prepartóriumba, s ezzel alapját vetették egy múgyűjteménynek. A későbbiek során még nyolcan gyarapították az állományt, amely 2022 őszén negyvenhárom darabból áll. Akik képadományozással hozzájárultak a Prepartórium megalapozásához, fejlesztéséhez, a Prepart Kuratórium tagjává érdemesültek, ami döntési és szervezési joggal, illetve feladattal jár a *Prepart* kiállításával, eseményeivel, a Prepartórium sorsával kapcsolatosan. Időközben a tanszéket 2010 őszén megszüntették és a főiskolai kar bizonytalan helyzetbe került, ezért a gyűjtemény gondozását e sorok írója vállalta magára a megnyugtató megoldásig.

Érdekes adalék, hogy már a jubileumi program tervezésekor felvetődött a képzős rajztanárok kiállítása is, párhuzamosan a Preparttal, de fogékonyság hiánya miatt erre csak tíz évvel később került sor. Illó, hogy nevük időrendben itt álljon: Szűcs István, Zombory Emőd, Éber Sándor, Diviaczky Rezső, Mánczos Zoltán, Deák Geyza, Székely Géza, Pécs Gyula, Ecsedy Lajos; és innentől azok, akik prepartosokat taníthattak: Nagy Dezső, Debreczeni Zoltán, id. Szentirmai László, ifj. Szentirmai László, Balogh Istvánné Molnár Irén, Fazekas Balogh István, Dobrik István, Sándor Zsuzsa, Tornallyay Jánosné Kormos Éva.

A *Prepart '07* eseménye feledhetetlen élményt nyújtva a benne szereplőknek, biztosítékot teremtett a reményteljes folytatásnak.

Prepart '12

2012-ben öregdiák találkozóval karöltve megint lehetőség adódott hódolattal adózni az iskolaváros, az alma mater és a teremtő múzsa előtt; újra beleszippantani a pataki levegőbe, szerét ejteni az emlékezésnek, az érlelő beszélgetéseknek, a furmintos szomjoltásnak, és nem utolsósorban a vizuális gondolatok, érzések tárlásának.

A november 10-én nyílt tárlaton Dobrik István művészettörténész, 1987–1991 között tanszékvezető főiskolai docens és Tornallyay Jánosné Kormos Éva főiskolai adjunktus, egykori hallgató, gyakorlóiskolai szakvezető, valamint a művészeti tanszék oktatója elevenítette fel élményeit.

Dobrik tanár úr előljáróban aggodalmát fejezte ki azzal kapcsolatban, ami a társadalomban és a pataki tanítóképzőben, annak sorsát illetően zajlik. A következő generációnak címezte a feladatot arra vonatkozóan, hogy rajtuk múlik, mi zajlik majd a kultúrában, az oktatásban az elkövetkezendő évtizedekben. Annak idején meghívást

kapva, örömmel jött Patakra, és úgy érezte, hogy számára ez elrendeltetés. Mindig fontos volt számára ez a hely, nemcsak a kultúrát, hanem a nemzeti hagyományainkat illetően is. Méltatta a tárlatot, mert mint mondta, nagyon sok tehetséges és szép munka sorakozik a parvánokon. Ezt követően felolvasta a baltimore-i szerzetesek által 1692-ben írt *Desiderata*-t, amely szól a tanítókhöz, a tanítottakhoz, vezetőkhöz, vezetettekhez; szól arról, hogy mire kell és érdemes vigyázni az életben.

Kormos Éva visszaemlékezésében elmondta, hogy izgulva és szorongva kezdte el tanulmányait a rajz szakkollégiumon, de az első órán Nagy Dezső tanár úr megnyerő kedvességét és biztatását tapasztalva megnyugodott. Úgy érezte, hogy a 68-as rajzteremben valami más kezdődik, mint a megszokott világ. Tetszett neki, hogy teljesen másképp volt berendezve, mint általában az osztálytermek, bár elsöre káoszt érzékelt, ám rájött, hogy ott van a rend mindenütt, és mindenki megtalál mindig mindent. Kötetlen volt a hangulat, egymással csendesen meg lehetett beszélni az instrukciókat.

Megemlítette az apró, kopogó léptű Debreczeni Zoltán művészettörténet tanárt, aki piros pontok osztogatásával biztatta, próbálta bevonni a tanulásba a félénk hallgatókat.

Úgy gondolja, rajzosnak lenni nagyon jó dolog. Ő teljesen ösztönösen indult, és a képzőben kapta a megerősítést a tanáraitól, hogy jó úton halad. Ennek köszönhetően jutott tovább a tanárképző rajz szakjára, majd az Iparművészeti Egyetemre. A *Prepart*ot is nagyon jó dolognak tartja, összefogásnak, olyan közösséghez tartozásnak, ahol ezen alkalmakkor érvényt kap a gyökerek ápolása.

E sorok szerzője, mint a tárlat kurátora elismeréssel szólt a kiállítókról, akik a hétköznapi élet mellett alkotómunkát is folytatnak, ily módon megélik a mű születésének nem mindig könnyed körülményeit is; az újat, mást, különöset teremteni élményét. Tenni, létrehozni, akár áldozatok árán is a haladás szükséges feltétele. Az erre való hajlandóság a pataki szellem ismérve – ahogy azt jeles eleink megfogalmazták, gyakorolták. Aki alkot, az méltó lehet a pataki jelzőre, alkalmas a hagyományok folytatására, a jövő építésére.

Az első „vizuális fecskék” szárnyra kelése óta évről évre bocsátotta ki rajzosait a képző. Közülük huszonketten több mint hetven – többféle technikai kivitelezésű – alkotással járultak ez alkalommal a közönség elé. A festmények akvarellal, guache-sal, akrillal, pasztellel, olajjal készültek. Szénrajz, tollrajz, digitális grafika és fotó is látható volt. Különlegességnek hatott Ferencsik Ibolya tűzzománca, Nagy Noémi sminkes fotói, valamint Gaál Szabolcs kovácsoltvas szabályainak megjelenése. Ő fogalmazta meg szemlélés közben: „Nagyon jó látni, hogy mindenki gondolkodik valamin, foglalkoztatja valami és vászonra viszi.” Igen, a gondolat, ami a tartalomban és képi megformálásában érhető tetten. A képek mögött ott van az üzenet, a világlátás, a szemlélet.

A teljesen önkéntes kezdeményezésű rendezvény a még oly lelkes szervezők odaadó munkája mellett sem nélkülözhetette az anyagiakat, ezért az igényes valóra váltás érdekében a Sárospataki Tanítóképzésért Alapítvány Kuratóriumához fordultunk támogatásért. Az adományozott összeg a propagandaanyagok – meghívók,

CD-katalógus, nyomtatások – létrehozásának költségeit voltak hivatva enyhíteni. Az Alapítvány és mecenatúrája nagymértékben hozzájárult a művészeti esemény eredményességéhez.

A sikeres megvalósulást jelentősen befolyásolta a Miskolci Egyetem Comenius Főiskolai Kar Hallgatói Önkormányzat pozitív hozzáállása is. Önzetlen társadalmi munkájával magasan kiemelkedő érdemeket szerzett Gábel Balázs főiskolai hallgató, aki a *Prepart '12* digitális katalógusát színvonalasan kivitelezte, amelyből ötven példány készült. További fontos támogatók voltak: Sárospatak város, A Művelődés Háza, Konceptofon.com, Balogh Ildikó, Bemné Anna, Gaál Szabolcs, Gombos Béla, a Jaskó család, Kormos Éva, Kovács László, Palkó Ágnes, Révész Kornél.

A Patakra visszatérő alkotó prepások főhajtása néhai rajztanáraik hantjai mellett, műveik bemutatása az iskolaváros közönsége előtt, kulturált baráti szaktalálkozójuk, médiavonzású jelenlétük mind-mind a 155 éves alma mater tevékenységét, hírnevét öregbítette, ápolta és erősítette.

Prepart '17

Az első két esetben a Miskolci Egyetem égisze alatt történtek az események. A harmadik *Prepart* kiállítás 2017. május 20-án már az egri Eszterházy Károly Egyetem fennhatósága alatt jött létre, A Művelődés Háza galériájában, Kelemen Judit, a Comenius Campus akkori főigazgatójának fővédnökségével, Lenkey-Tóth Péter és Sándor Zsuzsa főiskolai oktatók hathatós közreműködésével, Jaskó Beatrix kiállító, egykori diák szorgos animátori közreműködésével.

A megnyitó szöveget Kovács Ágnes, a kassai Rovás Akadémia igazgatója, egykori főiskolai hallgató, korábbi kiállító mondta. Megemlítette, hogy felvidéki és kárpátaljai társaival együtt azon elsők közé tartozhatott, akik a rendszerváltáskor a pataki tanítóképzőben megkezdhatték tanulmányaikat. Fölemlítette a művészeti tanszéki tanárait, akikre szívesen emlékszik, majd sorra vette az egyes alkotókat. Íme, néhány gondolata, a teljesség igénye nélkül. Balogh Ildikó akril képein használt szürreális szimbólumrendszer furcsa világot tár elénk. Ha Domahidi Klára *A fűzesben* című fotójára tekint, olyan, mintha a Bódva mellett állna, és máris otthon érzi magát. Jaskó Beatrix *Vörös hajú lányok* című melankolikus selyemképéből valami fáradt lemondás árad. Dienes Csilla türelemmel készített, aprólékos gyöngyészerei lenyűgözőek; a szeretet, a szép tisztelete sugárzik belőlük. Csadó Viktória akvarelllel színezett tusrajzán látszik a részletek kidolgozására való törekvés. Bércesi-Dienes Erika színházi, bábjátékosi, szcenográfiai magas fokú szaktudásáról, precizitásáról vall munkája révén. Lukács Adrien számítógépes grafikái lehetnének akár szitanyomatok is, absztrakt színeivel, formáival. Tudása abszolút kortársá teszi az alkotót. Végül Kis-Palencsár Ildikó könyvillusztrációnak beillő festményei különböző hangulatokat közvetítenek; saját élményeit, egy-egy kaland vetületét láthatjuk bennük.

A tárlatról kis színes katalógus készült. Ezúttal tizennyolcan állítottak ki, ötvenhárom alkotást. Közöttük megjelent Skarupa Krisztina ízléses kompozíciójánál a 2000

éves jávai eredetű viaszbatik festési eljárás. Ismét lehetett gyönyörködni Ferencsik Ibolya műves tűzzománcaiban, vagy a mitológiák területén kalandozó Szentpétery Angéla különös kollázsképeiben. Az akvarellfestés szép példái Palkó Ágnes, Balláné Veres Aranka, Négyesi József és Kiss Andrásné munkái, Kormos Éva szinte expresszív tájbrázolásai. Balla Aranka botanikai pontosságú virágai megfigyelési képességét dicsérik. Ludván Balázs absztrakciói a kísérletezés bátor megnyilvánulását mutatják. A gondolatok szintjén is rendkívül színesre sikeredett a kiállítás, ami nagyszerű dolog, hiszen a természetben fellelhető formák által sugallt gondolatoktól kezdve egészen az absztrakt megoldásokig és az abban is rejlő szellemiségig mind jelen van.

Kiállítóink érdemesek a figyelemre, hiszen ők a comeniusi felfogás követői, akik „alkotva válnak alkotóvá”. Készek műveikkel a kimondhatatlant tolmácsolni, művészettel szépíteni az életet. Jobb kezekben nem is lehetnek kisiskolásaink. Méltánylandó a 2017-es öregdiák találkozó és a keretében létrejött kiállítás mottója: ne hagyjuk fakulni Patakot; színezzük, színezzük...!

Prepart '22

A jogelőd intézmény hagyományait, értékeit fontosnak tartó Tokaj-Hegyalja Egyetem támogatásával született meg a negyedik prepás kiállítás 2022. szeptember 17-én A Művelődés Háza emeleti társalgójában. Az eddigi sikeres, hagyománnyá érett tárlatok megerősítették a folytatás szándékát, az ápolás igényét. Ezúttal Horváth Ágnes, az egyetem rektora mondott köszöntőt, amely után két kiállító öregdiák, Bércesi-Dienes Erika, az ELTE egyetemi oktatója és Balogh Ildikó művésztanár osztotta meg gondolatait e sorok írójának zárszavai előtt. A rendezvény szervezésében, kivitelezésében elvülhetetlen szerepe volt Sándor Zsuzsa egyetemi docensnek, a program szakmai felelősének és Jaskó Beatrix kiállító öregdiáknak.

A rektor először köszönetét fejezte ki a *Prepart* alapítójának, hogy az általa megálmodott és megszervezett kiállítás kezdetektől fogva táplálja az alkotókedvet, lehetőséget nyújt szakmai és baráti találkozásra, és egyben főhajtás is a 165 éves tanítóképezde előtt. Köszönte az egykori főiskolásoknak is, hogy vállalták a nyilvánosságot, hiszen többségük nem azért fest, rajzol, fotózik, hogy abból megéljen, hanem azért, hogy szakmájában hitelesebb, magánéletében teljesebb életet élhessen. A továbbiakban arról szövegezt, hogy a kiállítóteremben magukat megmutató alkotók olyan tanítók, tanárok, közigazgatásban jártas szakemberek, vagy éppen HR-tanácsadók, akik keresik és meg is találják magukban az önkifejezés lehetőségét, hogy igazán boldogok lehessenek és ezt a boldogságot mások felé is sugározzák. A falakra tekintve szabad és boldog emberek alkotásai néznek vissza. Ez jó a tanítóképezdének, amely az életben helyüket megálló tanítványokat bocsátott útjára, és jó az utód Tokaj-Hegyalja Egyetemnek is, mert mindenki erősíti a hitet, hogy Sárospatakon nemcsak a messzi múltból lehet táplálkozni, nemcsak Lorántffy Zsuzsanna és Comenius örökségéből lehet erőt meríteni, hanem azokból az egykori diákokból is, akik ma köztünk élnek.

Ezután Bércesi-Dienes Erika vette át a szót, aki harminc éve tanít a budapesti tanítóképzőben, és ahhoz sok muníciót kapott a pataki főiskolától. Kifejezte féltő aggodalmát a féktelen virtuális világ, a metaverzum kapcsán. Véleményezte, hogy természetesen helye van mindenfajta új alkotó ágának, de azért azt kívánja, hogy minden pedagógus további erőt és lendületet kapjon ahhoz, hogy a helyesen és mértékkel használt virtuális eszközökön kívül – gyerekek és felnőtt alkotók is – létrehozzanak olyan gazdag, változatos, sokszínű és sokféle technikájú képi világokat, mint amelyek a jelen kiállításon láthatók.

Balogh Ildikó méltatta képzős rajztanárait, akik megszerették vele a képzőművészetet. Kiemelte Molnár Irén tanárnőt, aki egy várkerti festési gyakorlat során így biztatta őket: „Művésztanárok legyetek! Vállaljátok, hogy nem csak tanárok, hanem alkotó tanárok vagytok!” Nos, ő felvállalta, és reméli, hogy a többiek is így tesznek. Ezek után kiállító társairól és művészetükről szólt.

Zárszavában e sorok írója tisztelettel adózott az alkotóknak, valamint a közönségnek, akik alkotásaikkal, illetve jelenlétükkel éltetik a hagyománnyá vált *Prepart* tárlatot. A szorgos alkotóknak azért, mert bátorodtak kitárulkozni, ami nem oly egyszerű; a művészi önkifejezés ugyanis nem a 2x2 racionalitása, hanem a teremtéssel egyenértékű érzelmdús folyamat, amely egészen más vitalitást kíván. Műveik most kiléptek teremtőjükből, és különféle üzeneteiket kínálják a közeledőknek. Ez így van rendjén, hiszen az elfojtott vagy a fiókban kikötött mondanivaló mit sem ér. A nagyérdemű érdeklődőknek meg azért, mert megtisztelték a tárlatot, az alkotókat; empátiát, biztatást sugározva, ami a művész és a műélvező egymásra találásának szép és kedvező helyzete. Reményének adott hangot, hogy mindenki megtalálja a neki szóló üzenetet a húsz alkotó közel hetven műtárgya között. Néhány statisztikai érdekesség után pohara emelésével invitálta a jelenlévőket mű- és borélvezetre, baráti társalgásra, és a kiállítást megnyitottnak nyilvánította.

Az alkotók egy-egy palack tokaj-hegyaljai borral gazdagodtak az egyetem ajándékaként, és a kiállítás tetszetős katalógusát is magukhoz vehették.

Összegzésül rögzíthetjük, hogy a *Prepart* hozománya túlmutat a helyi érdekességen. Jelentősége abban áll, hogy a képzőművészet révén, méltó módon öregbíti a sárospataki tanítóképzés, az iskolaváros, a helyi művelődés hírnevét és elősegíti az öregdiákok pataki kötődését, alkotó tevékenységük fenntartását, az összetartozás érzését.

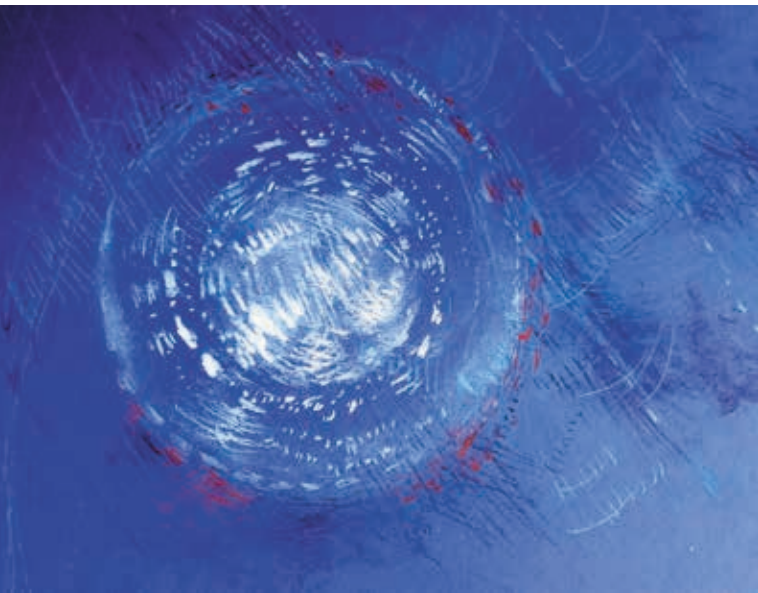
A volt diákok, a jeles iskola és a történelmi város kölcsönös kohéziója a záloga annak a szellemi emelkedettségnek, amelyben együtt lélegezhet múlt, jelen és jövő.

Bányai
Melinda:
Fényből
jöttem

Bányai Melinda:
Fényből jöttem

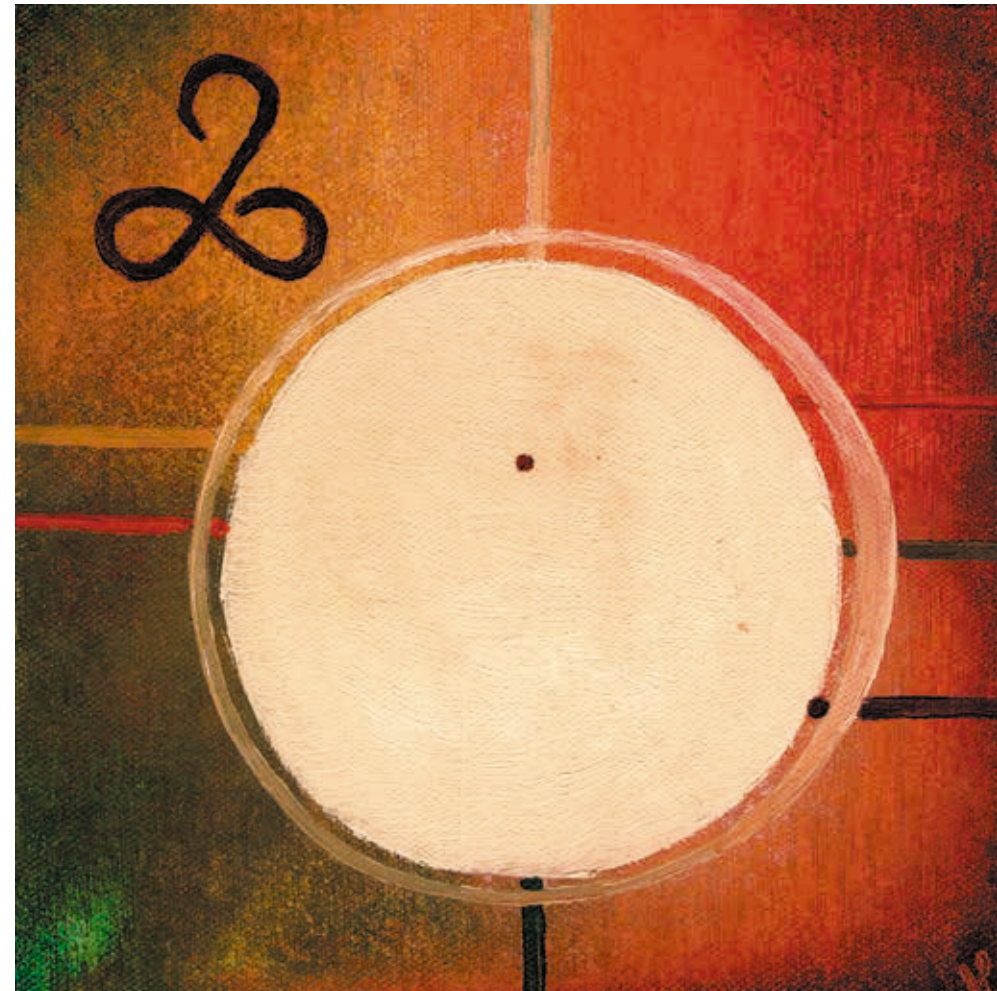
Bércesi-Dienes Erika:
Kettős égbolt 2.

Nagy Noémi:
Szilvi (részlet)

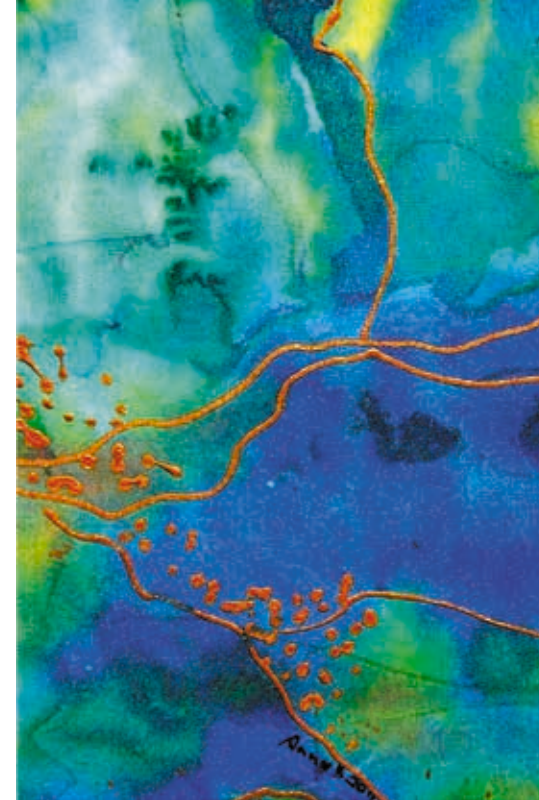

Kóhalmi Ildikó:
Bindu

Balla Aranka: Vadszőlő

Benné Anna:
Hargita

Balogh Ildikó: Elf milf

Jaskó Beatrix:
Mese, mese

Szabóné Skarupa Krisztina:
Torii kapuk

Csadó Viktória:
Alkony a Rión

Tornallyayné
Kormos Éva:
Széljáték 1.

Tóthné
Lukács
Adrienn:
Tangó

Dienes Csilla:
Belső tér

Fürjesiné Ferencsik Ibolya: Fák II.

Csetneki József: Cím nélkül

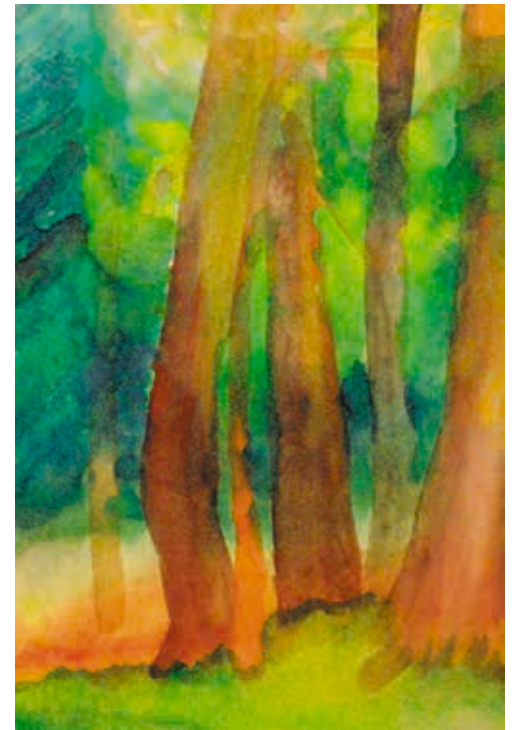
Palkó
Ágnes:
Tópart

Balláné
Veres Aranka:
Bódva

Ludván
Balázs:
Kajtár II.

Kiss
Andrásné:
Erdő I.

Nagyné Szentpéteri Angéla: Prána

DEMETER Zoltán

A tokaji pezsgő nyomában

Ami megkülönböztet minket a világegyetemben a többi létező és nem létező dologtól, az az öntudatunk. Az öntudat ad koordinátarendszert az életnek, az életünknek, a döntéseinknek, annak, hogy el tudjuk magunkat helyezni térben és időben. Az öntudat látni enged, illetve láthatóvá tesz a világegyetemben, akár az idő feloldására is képessé tesz. Az öntudat körberajzolja az egyszeri utazás tényét, megismételhetetlenségét, amely megértésére a földön az élőlények közül kizárólag az ember képes. Kialakítja a múlttal, jelennel és a jövővel szemben az egyén felelőségének képességét.

Persze mindig vannak bökkenők. Az időgép üzemanyaga különleges anyag. Az óvónők, tanító nénik és a szülők „bányásszák” és töltik fel vele a gyerekek üzemanyagcelláit. Olyan felkészültséget hoznak, hozhatnak létre, amely felnőtt korban megteremti ennek az utazásnak a képességét. A legfontosabb összetevők nem mások, mint a fantázia, a beleélés képessége, az érzékenység, az empátia, a megérteni és tudni akarás, a türelem, a másik ember tisztelete és szeretete. Ha ezek a jellemvonások kialakulnak akkor az utazáshoz meg is teremődtek a feltételek, a gép működtethető. A fiatal könnyedén utazhat múltban és jelenben és a múltból küldött üzenetek érthetők lesznek, a jelen pedig értelmezhető és megélhető lesz számára. Különleges emberi tulajdonság ez. Meggyőződésem, hogy egy társadalom lehetőségeit, erejét és jövőjének sikerességét az ilyen emberek megléte és mennyisége határozza meg.

Azt javasolom utazzunk egyet közösen a múltba. Repüljünk vissza az időben és próbáljuk meg a filmet megrendezni ki-ki azzal az eszközzel, amellyel nevelői „feltankolták”.

„Azon sokféle szőlő-fajoknak lajstroma

... Golop azonban, Tokajhoz majd 3 mérföldnyire, Tályához pedig közel fekvő Jóságga Méltóságos Báró Vay Miklós Első Vítze-Ispány Úrnak, megérdemli valóban, borainknak jobb és jobb karba való hozásában, s nemesítésében fáradozó Hazánkfiak szemeiket reá függeszszék, a' Magyar Habzó vagy Pezsgő bornak készítésére nézve. Ebben a' Méltóságos Báró magát a'hoz a' Frantzia szokáshoz és módhoz tartja, mellyet tapasztalt és megtanult Campaniában (Champagne) egy jól elkészült tudós Hazánkfia, kit szüntelen a' Haza Jovának előmozdítására törekedő Néhai Nagyságos Édes Attya útaztatott a' maga költségén Frantzia, s más külső országokba. A'melly szőlő fajokból szűrik Golopon a' Sámpanyi